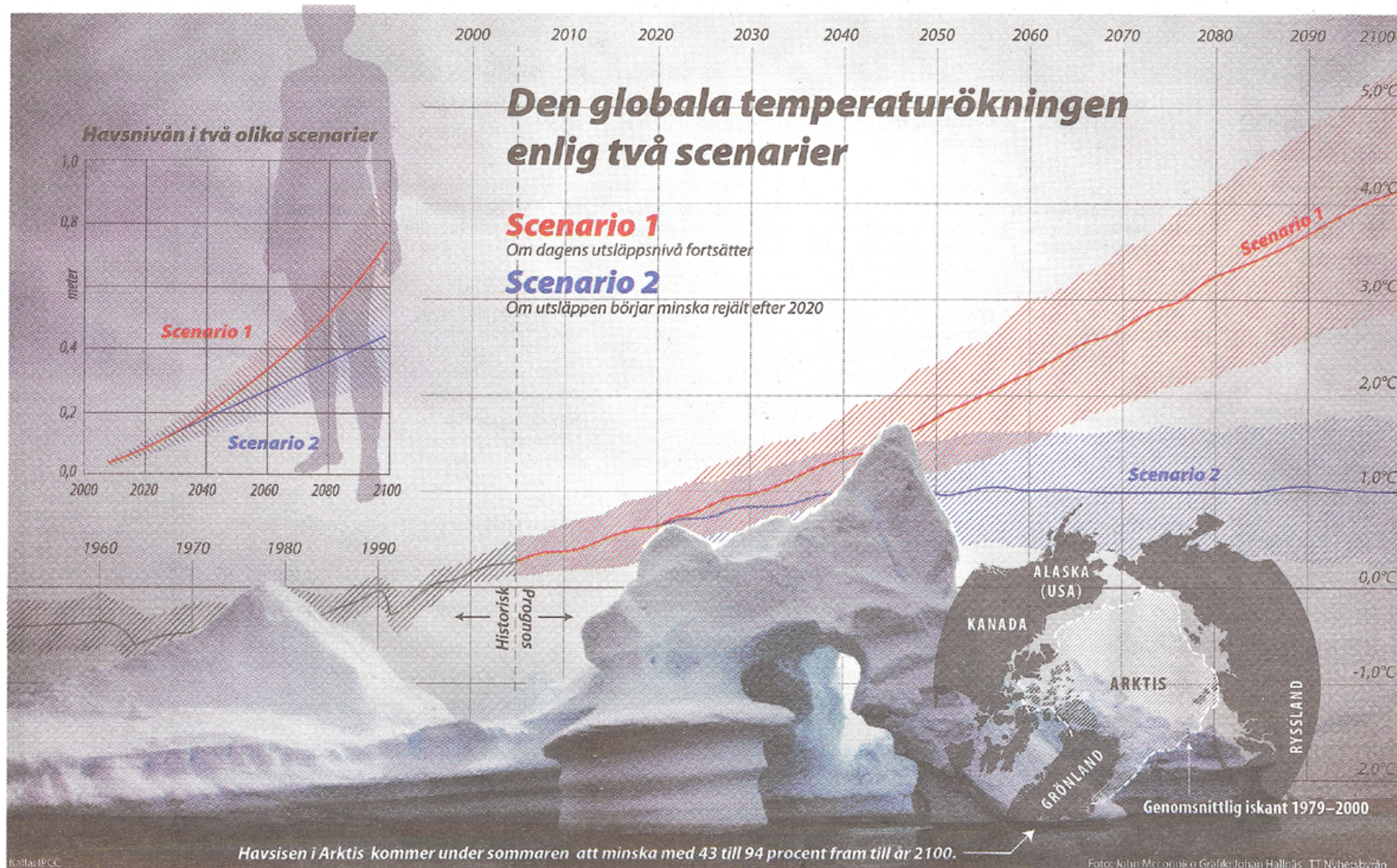

"Vi har fortfarande ett val"

FN:s klimatpanel: Människan bär skulden för merparten av den globala uppvärmningen

STOCKHOLM

Människan är ansvarig för merparten av den pågående uppvärmningen på jorden – men än finns det tid att avvärja det värsta hotet.

Det är den viktigaste slutsatsen i den nya rapporten från FN:s klimatpanel (IPCC).

Rapporten, som är en sammanfattning av de senaste årens klimatforskning, tar upp den rent vetenskapliga biten av klimatproblemet.

Den presenterades i Stockholm under stort mediepådrag under gårdagen.

Där sägs att forskarna nu är till 95 procent säkra på att människan i hög grad ligger bakom den pågående temperaturhöjningen på jorden.

De senaste tre decennierna har varit varmare på jorden än något annat decennium sedan 1850. Detta har skett samtidigt som halterna av växthusgaser ökat i atmosfären.

När det gäller den framtida utvecklingen har forskarna arbetat med fyra

utsläppsscenarioer. Det mest optimistiska utgår från att de mänskliga utsläppen når en topp 2020 för att sedan minska till nästan ingenting mot mitten av det här århundradet.

Det mest pessimistiska utgår från att utsläppen fortsätter oförminskat som hittills.

Enligt rapporten är det troligt att temperaturhöjningen fram till år 2100 kommer att överskrida 1,5 grader Celsius, jämfört med år 1850, oavsett vilket scenario som blir verklighet.

Men kan utsläppstrenden vända år 2020 är det troligt att det går att hålla den fortsatta temperaturhöjningen under 2 grader – vilket alla medlemsstater i FN satt upp som mål.

Skulle utsläppen bli högre kommer temperaturerna högst sannolikt att höjas med mer än två grader Celsius, kanske fyra till fem grader i värsta fall.

– Detta är den största utmaningen i vår tid. Men vi har fortfarande ett val, säger

Thomas Stocker.

Thomas Stocker, ordförande vid utarbetandet av rapporten.

Det sägs också att havsisen i Arktis under sommaren kommer att minska med 43 till 94 procent fram till år 2100. Havsnivåerna kommer troligen att höjas 0,26 till 0,82 meter.

Förhoppningen är nu att rapporten ska lägga grunden för ett nytt klimatavtal 2015, och att den ska få världen att vakna från sin nuvarande klimatslummer.

Å andra sidan är det väl-

känt att temperaturerna de senaste 15 åren har legat näst intill stilla, och många skeptiker anser att detta är ett tecken på att klimatmodellerna är felaktiga.

– **Skulle de ligga** stilla i ytterligare 15 år måste vi fråga oss om klimatet är mindre känsligt än vi trott. Men det troliga är att det rör sig om naturliga fluktuationer, säger Markku Rummukainen, klimatforskare vid SMHI och Lunds universitet och författare till delar av rapporten.

Roland Johansson/TT